

Guía Docente				
Datos Identificativos			2024/25	
Asignatura (*)	Sistema Financeiro Español	Código	650G01028	
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Castellanos Garcia, Pablo	Correo electrónico	pablo.castellanos@udc.es	
Profesorado	Castellanos Garcia, Pablo Sánchez Gabarre, Mary Elena	Correo electrónico	pablo.castellanos@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O Sistema Financeiro Español experimentou unha importante evolución nos últimos anos, en todo o que concirne á configuración das distintas institucións, mercados, produtos financeiros e estratexias competitivas entre os distintos intermediarios. O obxectivo desta materia é analizar a actividade financeira entre os distintos axentes económicos, cuxa contrapartida son os instrumentos financeiros. Complementario do anterior describiranse as características dos mercados financeiros e o seu funcionamento.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cuándo, onde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A2	CE2 - Auditar unha organización e deseñar planes de consulta (por exemplo lexislación impositiva, inversións, estudo de casos, proxecto de traballo).
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A10	CE10 - Comprender e utilizar sistemas contables e financeiros.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A14	CE14 - Xestionar as operacións da empresa.
A15	CE15 - Xestionar os recursos financeiros.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.

B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Cofecer a estrutura institucional do Sistema Financeiro Español e a súa relación co de áreas supranacionais.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
Cofecer as características dos activos, os intermediarios financeiros e as súas funcións.	A3	B3	C3
	A5	B4	C4
Analizar as estruturas e funcións dos distintos mercados financeiros e o papel dos intermediarios financeiros.	A7	B5	C5
	A9	B6	C6
	A10	B7	C7
	A11	B8	C8
	A12	B9	
	A13	B10	
	A14	B11	
	A15	B12	
	A16	B13	
	A17	B14	
	A18		
	A19		
	A21		
	A23		
	A24		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O sistema financeiro español.	1.1. Introducción. 1.2. Concepto e estrutura institucional do sistema financeiro. 1.3. Activos financeiros: concepto, funcións, características e clasificación. 1.4. Intermediarios financeiros. 1.5. Características e tipoloxías dos mercados financeiros.
2. Banco de España e Banco Central Europeo.	2.1. Introducción. 2.2. Funcións do Banco de España. 2.3. O Banco de España e a Política Monetaria Única no marco da UEME. 2.4. Os mercados monetarios en España.
3.As entidades de crédito en España: sistema bancario e ICO.	3.1. Introducción. 3.2. Características xerais da banca: bancos, caixas de aforro e cooperativas de crédito. 3.3. Crises bancarias e estado actual do sector bancario. As implicacións dos acordos de Basilea III. 3.4. O Instituto de Crédito Oficial.
4. O mercado de capitales (I): Organización e funcionamento.	4.1. Introducción. 4.2. Mercados de renda fixa. 4.3. Mercados de renda variable. 4.4. Mercados de futuros e opcións.
5. O mercado de capitales(II): Intermediarios financeiros especializados.	5.1. Introducción. 5.2. Empresas de servizos de investimento. 5.3. Instituciones de investimento colectivo. 5.4. Sociedades de tasación, entidades de titulización de activos e axencias de calificación (rating).

6. Seguros e fondos de pensións.	6.1. Introducción. 6.2. O sector asegurador como intermediario financeiro. 6.3. Plans de pensións. 6.4. Fondos de pensións.
7. Outros intermediarios financeiros.	7.1. Introducción. 7.2. Establecementos financeiros de crédito. 7.3. Sociedades de Garantía Recíproca e entidades de capital risco. 7.4. Entidades de diñeiro electrónico.
8. O mercado de divisas.	8.1. Introducción. 8.2. Funcións. 8.3. Natureza. 8.4. Participantes e segmentos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	1	4	5
Proba de resposta múltiple	A24 A23 A21 A19 A18 A17 A16 A15 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A7 A5 A3 A2 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	0	14	14
Seminario	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	4	8	12
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	37	74	111

Atención personalizada		8	0	8
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Exame con preguntas tipo test e/ou preguntas de desenrolo. As súas características concretarase a principios do curso.
Proba de resposta múltiple	Proba tipo test. Realizaranse varias ao longo do curso, según se informará oportunamente.
Seminario	Titorías de Grupo Reducido (TGR)
Sesión maxistral	Explicación en clase dos diferentes temas con apoio de lecturas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminario	Seminarios (Tutorías de Grupo Reducido): Os alumnos terán 4 horas de titorías por subgrupos. O calendario e as características das mesmas fixarase dúas semanas antes do fin do cuatrimestre respectivo.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	A24 A23 A21 A19 A18 A17 A16 A15 A14 A13 A12 A11 A10 A9 A7 A5 A3 A2 A1 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Proba tipo test. Realizaranse varias ao longo do curso, según se informará oportunamente.	30
Proba mixta	A1 A2 A3 A5 A7 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Exame con preguntas tipo test e/ou preguntas de desenrolo. As súas características concretarase a principios do curso.	70

Observacións avaliación

A) NORMATIVA DE AVALIACIÓN

Todos os aspectos relacionados con dispensa académica, dedicación ao estudo, permanencia e fraude académica rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC.

B) TIPOS DE CUALIFICACIÓN:

Cualificación de non presentado : Corresponde ao alumno, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación alcanzada..

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

Primeira oportunidade: Aplicaranse os criterios de avaliación anteriormente indicados nesta sección. Segunda oportunidade: Os criterios de avaliación serán exactamente os mesmos que na primeira oportunidade, salvo a seguinte excepción: De acordo coas directrices aprobadas pola Comisión Académica o día 22/10/06, nesta convocatoria o alumnado deberá ser capaz de acadar o 100% da nota. Pois ben, no caso desta materia, haberá unha proba adicional ao exame ordinario, que terá lugar inmediatamente despois deste. Esta proba consistirá en responder a unha serie de preguntas de desenvolvemento (tanto de contido teórico como práctico) durante un tempo máximo de 2 horas. Todas estas preguntas son de resposta obrigatoria, de xeito que unha puntuación de 0 en calquera delas suporía unha puntuación de 0 nesta proba complementaria, na que a puntuación máxima é de 3 puntos.

Fontes de información

Bibliografía básica

- Calvo, A., Parejo, J. A., Rodríguez Sáiz, L., Cuervo, Á. y Alcalde, E. (2018). Manual de sistema financiero español. Ariel
- Manzano, D. y Valero, F. J. (Dir.) (2019). Manual del Sistema Financiero Español. Afi Escuela de Finanzas
- www.ecb.europa.eu (). Banco Central Europeo.
- www.bde.es (). Banco de España.
- www.cnmv.es (). Comisión Nacional del Mercado de Valores.
- www.dgsfp.mineco.es (). Dirección General de Seguros.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías